

KARNATECH
Andrzej Karnat
ul. Osiedle 48
37-400 Nisko

Opinia konserwatorska

W odpowiedzi na pismo z dn. 07.02.2023 r. (data wpływu: 07.02.2023 r.) dotyczące zaopiniowania prac konserwatorskich przy folwarku Sopot w Nisku, ulica Sopocka, Kierownik Delegatury w Tarnobrzegu, Podkarpackiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, w oparciu o art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840), przedstawia opinię konserwatorską w sprawie planowanej inwestycji ze względu, że w/w obiekt tj. pozostałości zespołu folwarcznego obejmującego budynek spichlerza i stodoły z końca XIX wieku w Nisku – Sopocie, położonych na dz. nr ewid. 441/96, wpisane są do rejestru zabytków województwa podkarpackiego pod poz. A-1715 decyzją z dn. 23.02.2021 roku

Przedłożony do zaopiniowania zakres prac konserwatorskich przy folwarku Sopot w Nisku, ulica Sopocka obejmujący:

1. Prace projektowe (projekt budowlany oraz wykonawczy);
2. Prace badawcze i pomiarowe w tym: wykonanie ekspertyz i badań elementów drewnianych konstrukcyjnych – ekspertyza mykologiczna, pomiary wilgotności murów;
3. Roboty gruntowe wokół budynku:
 - wzmocnienie konstrukcji,
 - izolację przeciwwilgociową i termiczną istniejących fundamentów spichlerza oraz stodoły,
 - w wymaganych miejscach wymianę gruntu i wykonanie systemu odwadniającego.
4. Konserwację murów:
 - zszycie rys w murach, np. z wykorzystaniem prętów stalowych,
 - naprawa żelbetowych belek,
 - wykucie uszkodzonych elementów, dopasowanie i wmurowanie nowych cegieł,
 - obustronne spoinowanie murów i nadproży,
 - oczyszczenie powierzchni murów przy użyciu szczotek stalowych lub piaskowania,
 - wykonanie iniekcji murów w części cokołowej,
 - dezynfekcja ścian przez opryskanie preparatem biobójczym miejsc porażonych mikrobiologicznie,
 - przywrócenie ostrości konturów filarów i gzymsów wszystkich elewacji – opracowanie elewacji z cegły i detali,
 - usunięcie fragmentów murów wykonanych z pustaków i uzupełnienie nowym materiałem oraz ich wykończenie (tynk),
 - uzupełnienie muru w elewacji szczytowej stodoły (na miejscu obecnego deskowania).
5. Remont dachów:
 - wzmocnienie lub wymiana elementów konstrukcji dachu z zachowaniem pierwotnego układu,
 - dezynfekcja przez opryskanie preparatem biobójczym,
 - wymiana pokrycia i zastosowanie blachodachówki,
 - wykonanie izolacji termicznej dachu (na krokwiach – w celu uwidocznienia elementów konstrukcyjnych),
 - doświetlenie obiektu poprzez wstawienie okien połaciowych w części spichlerza,
 - wykonanie obróbek blacharskich i odwodnienie dachów,
6. Wykonanie nowej podłogi na gruncie, na fragmentach odtworzenie oryginalnej posadzki,

7. Konserwacja istniejących stropów i słupów (w tym oprysk preparatem biobójczym),
8. Odtworzenie konstrukcji wiaty przylegającej do budynku spichlerza wraz z wykonaniem nowego pokrycia z blachodachówki
9. Remont elewacji w zakresie ślusarki okiennej i drzwiowej (celem zabezpieczenia obiektu)
 - odtworzenie okien w miejscu istniejących w budynku spichlerza oraz wstawienie nowych okien na fragmentach elewacji frontowej i tylnej stodoły (pomiędzy oryginalnymi filarami zewnętrznej elewacji)
 - odtworzenie dawnych wrót wjazdowych do stodoły,
 - wykonanie zabezpieczeń przed włamaniem,
10. Wykonanie instalacji odgromowej i p-poż.

można przeprowadzić pod następującymi warunkami konserwatorskimi.

W punkcie 4, dopuszcza się ze stanowiska konserwatorskiego usunięcie fragmentów murów wykonanych z pustaków oraz deskowania na ścianie szczytowej jako wtórnych i uzupełnienie nowym materiałem pod warunkiem wykonania uzupełnienia ściany w tym miejscu cegłami w układzie analogicznym do elewacji podłużnych oraz zbliżonymi wymiarami cegieł, bez możliwości ich tynkowania.

W punkcie 5 dopuszcza się ze stanowiska konserwatorskiego warunkowo wykonanie nowego pokrycia z blachodachówki, o ile badania konstrukcyjne (patrz pkt 2) wykażą, że konstrukcja więźby dachowej oraz ścian nie będzie w stanie utrzymać pokrycia dachowego wykonanego z dachówki ceramicznej, która obecnie pokrywa budynek stodoły. Niemniej należy zaznaczyć, że najwłaściwszym materiałem do pokrycia zarówno stodoły jak i spichlerza byłoby zastosowanie dachówki. Nie dopuszcza się ze stanowiska konserwatorskiego wykonanie okien połaciowych na dachu spichlerza.

Wiaty przylegająca do budynku stodoły, wymieniona w pkt. 8, nie jest obiektem zabytkowym i nie jest objęta wpisem do rejestru zabytków, dlatego też tylko od inwestora zależy ewentualne odtworzenie jej konstrukcji i pokrycia dachowego.

W punkcie 9, nie dopuszcza się ze stanowiska konserwatorskiego wykonania nowych okien na fragmentach elewacji frontowej i tylnej stodoły (pomiędzy oryginalnymi filarami zewnętrznej elewacji), ponieważ doprowadziłoby to do zmiany pierwotnego charakteru obiektu i jego architektury.

Poza tym należy zaznaczyć, że wszystkie elewacje zarówno spichlerza jak i stodoły powinny pozostać nietynkowane. Jedynie w przypadku potwierdzenia ich tynkowania przez archiwalne materiały ikonograficzne lub źródłowe, dopuszcza się ich tynkowanie w miejscach przez nie określonych.

W związku z powyższym, pod wyżej wspomnianymi warunkami **pozytywnie opiniuje** się ze stanowiska konserwatorskiego przedłożony planowany zakres prac konserwatorskich przy folwarku Sopot w Nisku, ulica Sopocka

Z up. Podkarpackiego Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków
mgr Sławomir Stępał
Kierownik Delegatury

Otrzymują:

1. Adresat

Do wiadomości:

1. T. O.
2. a/a - Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Tarnobrzegu,
ul. 1 Maja 4, 39-400 Tarnobrzeg